ជំពូកទី៥ : លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ

ក- ធនធានរូបសាស្ត្រ

១០៩. ដីនេះស្ថិតនៅតំបន់វាលទំនាបភាគខាងកើតទន្លេមេគង្គនៃប្រទេសកម្ពុជា ទទួលរបបទឹកភ្លៀងជាមធ្យម ១,៦៩៨ម.ម សីតុណ្ហភាពមធ្យមប្រចាំឆ្នាំខ្ពស់ជាង២៦,៧៥ដឺក្រេសែលស៊ុស ដែលរដូវប្រាំងមានរយៈពេលវែងជាង ៤ខែ (DANIDA, 2003)។ តាមការសិក្សាទៅលើកំពស់ទឹកភ្លៀងដែលបានមកពីស្ថានីយ៍ឧតុនិយមពោធិ៍គុង នៅក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ(១៩៩៨-២០០៧) បានអោយដឹងថា មធ្យមភាគ កំពស់ទឹកភ្លៀងប្រចាំឆ្នាំមានការប្រែប្រួលក្នុងចន្លោះពី ១៤៦៨.៣-២៥៤៩.២ ម.ម (ឧបសម្ព័ន្ធទី ៥-២)។

១១០. យោងតាមផែនទីរយៈកំពស់ដី បង្ហាញថារយៈកំពស់មានការប្រែប្រួល (១) 0-២០ (២) ២០-៤០ (៣)៤០-៦០ (៤)៦០-៨០ និង(៥)៨០-១០០ ដូច្នេះយើងឃើញថា វាស្ថិតនៅចន្លោះពី 0-១០០ ម៉ែត្រ ប្រៀបធៀបនឹងនីវ៉ូទឹកសមុទ្រ (ឧបសម្ព័ន្ធ៥-១ : ផែនទី១ ផែនទីរយៈកំពស់ដី)។

១១១. ដីជាតិដីអាចកំណត់ដោយសិលាមេដែលមានស្ថិតនៅស្រទាប់ក្រោម។ លក្ខណៈគីមីរបស់ដីតែងតែបញ្ជាក់អំពីកំរិត និងលំនាំនៃការបំបែកធាតុរបស់សិលាមេក្នុងយុគសម័យភូគព្ភសាស្ត្រ និងលក្ខណៈរបស់ថ្មដែលជាសិលាមេ។ ដំណើរប្រព្រឹត្តទៅនៃបាតុភូតភូគព្ភសាស្ត្រនេះបានទទួលរងនូវឥទ្ធិពលអាកាសធាតុ ពេលវេលា ឋានលេខា និងដំណើរប្រព្រឹត្តទៅតាមលក្ខណៈជីវសាស្ត្រធម្មជាតិ លក្ខណៈជីវសាស្ត្រដែលបង្កឡើងដោយមនុស្ស សត្វ និងបាក់តេរី ។ កត្តាទាំងអស់នេះអាចបញ្ជាក់ដោយផ្ទាល់ និងដោយប្រយោលអំពីដីដែលមានលក្ខណៈជាអាស៊ីត ពណ៌ រចនាសម្ព័ន្ធ ជីជាតិ លទ្ធភាពផលិតកម្ម និងភាពជ្រាបទឹក។ យោងតាមផែនទីភូគព្ភសាស្ត្រ (ឧបសម្ព័ន្ធ ៥-១:ផែនទី២) បង្ហាញថាដី សម្បទានមានសិលាមេ៦ប្រភេទ:

តារាង ៥-១: បង្ហាញស្ថានភាពសិលាមេ

ល.រ	ប្រភេទសិលាមេ	ផ្ទៃដី (ហិកតា)	ភាគរយ
១	Andesite,andesitic breccia and tuff	៨២	៤
២	Calcareous rocks	២៣០	១១,២២
៣	Diorite	១៥១	៧,៣៧

Draft

៤	Formation(sandstone and micro-breccia)	១៤៦៥	៧១.៤៦
៥	Hornfels,meta-arkose and meta-andesite	៥២	២.៥៤
៦	Rhyolite	៧០	៣.៤១
សរុប		២០៥០	១០០

១១២. យោងតាមលក្ខណៈដី និងឋានលេខា និងផែនទីចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទដី (ឧបសម្ព័ន្ធ៥-១:ផែនទី៣) នៅតំបន់ស្រាវជ្រាវ និងរុករករ៉ែនេះគ្របដណ្តប់ទៅដោយដី ០១ប្រភេទគឺៈ

តារាង ៥-២: បង្ហាញចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទដី

ល.រ	ចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទដី	ផ្ទៃដី (ហិកតា)	ភាគរយ
១	Plinthite podzols	២០៥០	១០០
សរុប		២០៥០	១០០

១១៣. យោងតាមចំណាត់ប្រភេទគុណភាពរបស់ដីនៅក្នុងតំបន់សម្បទានទាំងមូលមាន ០១ប្រភេទគឺ ដីមានជីជាតិទាប (Low productivity soil) មានទំហំ ២០៥០ហិកតា ឬស្មើនឹង ១០០ ភាគរយ លាតសន្ធឹងនៅពាសពេញនៃតំបន់សម្បទាន (ឧបសម្ព័ន្ធ៥-១ : ផែនទី៤ ផែនទីចំណាត់ថ្នាក់ជីជាតិដី) ។

តារាង ៥-៣: បង្ហាញចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទជីជាតិដី

ល.រ	ចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទជីជាតិដី	ផ្ទៃដី (ហិកតា)	ភាគរយ
១	Low productivity soil	២០៥០	១០០
សរុប		២០៥០	១០០

១១៤. តាមរយៈការសិក្សាទៅលើលក្ខណៈរបស់ឋានលេខា និងចំណាត់ថ្នាក់ទីជំរាល (ឧបសម្ព័ន្ធ៥-១:ផែនទី៥) បង្ហាញអោយឃើញថា សណ្ឋានដីមានសភាពប្រែប្រួលជាមួយនឹងចំណាត់ថ្នាក់ទីជំរាលបីប្រភេទគឺៈ

- ចំណោត់ថ្នាក់ធំជាង ៥ដឺក្រេ: ដីសម្បទានតំបន់នេះមានដីជំរាលចំណោត់ថ្នាក់ធំជាង ៥ដឺក្រេ មានចំនួន ៥ ហិកតា ឬស្មើនឹង ០,២៤ភាគរយនៃផ្ទៃដីសរុប ដីតំបន់នេះមានលក្ខណៈចោតបន្តិចម្តងៗ ហើយសណ្ឋានដី មានលក្ខណៈជ្រោះ។ សណ្ឋានដីប្រភេទនេះជានិច្ចជាកាលតែងជួបប្រទះនៅតាមតំបន់ខ្ពង់រាប។ ផ្អែកលើទស្សនៈនៃការអភិរក្សទឹក និងដីនៅតំបន់ទីជំរាលប្រភេទនេះ ការប្រើប្រាស់ដីមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ ហើយធន់ នឹងការហូរច្រោះជាងចំណោត់ថ្នាក់ទី១ខាងលើ។ ការប្រើប្រាស់ដីតំបន់នេះអាចមានលក្ខណៈជាការដាំឈើ បែបផែនពាណិជ្ជកម្ម វាលស្មៅ និងការដាំរួមរវាងឈើ និងដំណាំកសិកម្ម ប្រសិនបើអនុវត្តវិធានការណ៍ អភិរក្សបានត្រឹមត្រូវ។

- ចំណោត់ថ្នាក់ ២-៥ដឺក្រេ: ដីសម្បទានតំបន់នេះមានដីជំរាលចំណោត់ថ្នាក់២-៥ដឺក្រេ ចំនួន២៥ហិកតា ឬ ស្មើនឹង១,២២ភាគរយនៃផ្ទៃដីសរុប។ ដីតំបន់នេះមានលក្ខណៈស្មើររាបស្មើ មិនមានតម្រូវការនៃការអភិរក្សទឹក និងដីទេ។ តាមទស្សនៈនៃការអភិរក្សទឹក និងដីនៅតំបន់ទីជម្រាលប្រភេទនេះ ការប្រើប្រាស់ដីមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ។ ដីតំបន់នេះអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់កសិកម្ម និងព្រៃឈើ។

- ចំណោត់ថ្នាក់ ០-២ដឺក្រេ: ដីសម្បទានតំបន់នេះមានដីជំរាលចំណោត់ថ្នាក់០-២ដឺក្រេ ចំនួន២០២០ ហិកតា ឬស្មើនឹង ៩៨,៥៤ភាគរយនៃផ្ទៃដីសរុប ជាដីរាបស្មើ។ ផ្អែកលើទស្សនៈនៃការអភិរក្សទឹក និងដីនៅតំបន់ទីជំរាល ប្រភេទនេះការប្រើប្រាស់ដីមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ។ ដីតំបន់នេះអាចប្រើប្រាស់សំរាប់ដំណាំស្រូវ ដំណាំកសិកម្ម និងព្រៃឈើ។

១១៥. តាមការសង្កេតដោយរហ័សរបស់ក្រុមស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញថា ជាទូទៅប្រភេទដីនៅតំបន់រុករករ៉ែរបស់ក្រុមហ៊ុន XING YUAN KANNG YEAK Co., Ltd. ជាប្រភេទដី ល្បាយខ្សាច់លាយគ្រួស និង ថ្មនៅតំបន់ជិតមាត់ទឹក និងបាតអូរជាប្រភេទដីមានដីជាតិបង្គួរ ដោយសារដីនេះព័ទ្ធជុំវិញដោយតំបន់ខ្ពង់រាបមានល្បាប់ហូរ នៅរាល់រដូវវស្សាដីឥដ្ឋប្រផេះរបាយខ្សាច់មានថ្មផុសដោយកន្លែង ជាពិសេសតាមដងអូរ ដីឥដ្ឋលាយថ្ម ដោយកន្លែងដែលជាប្រភេទដីមានដីជាតិមធ្យមសំរាប់ដំណាំកសិឧស្សាហកម្ម។

១១៦. ដីសំរាប់ដំណាំកសិកម្មដែលក្រុមស្រាវជ្រាវបានជួបប្រទះមាននៅក្បែរអូរ ដែលជាតំបន់ព្រៃល្បោះ ចំណែកដីនៅតាមព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង ជាដីល្បាយខ្សាច់ពណ៌ប្រផេះកន្លែងខ្លះ មានពណ៌ក្រម៉ៅតែមានថ្មច្រើន។ រចនាសម្ព័ន្ធថ្នាក់ក្រោមជាប្រភេទ ស្មៅព្រិច និងកូនឈើតូចៗ ប៉ុន្តែនៅពេលចុះពិនិត្យអង្កេត រចនាសម្ព័ន្ធស្រទាប់ក្រោមត្រូវភ្លើងឆេះអស់ មិនទាន់ដុះឡើងវិញទេ។

១១៧. តំបន់សម្បទានរ៉ែនេះគ្មានប្រភពទឹកស្រទាប់លើច្រើនទេ។ មានអូរតូច១០២ ដែលអូរទី-១ (អូររាម) (អូរនេះមានទឹកតែនៅពេលភ្លៀងប៉ុណ្ណោះ) ហូរចេញពីទីតាំង ដែលក្រុមហ៊ុនគ្រោងសាងសង់ស្នាក់ការមេ

Draft

និងប្រព័ន្ធចង្វាក់ផលិតកម្ម ឆ្ពោះទៅទិសពាយ័ព្យចម្ងាយប្រមាណ ១៥គ.ម មុនធ្លាក់ចូលទៅក្នុងអូរតាលើង នៅចំណុចស្ពានអូរតាលើង មុនបន្តហូរចុះទៅក្រោមដែលមានចម្ងាយប្រមាណ ២៥គ.ម ហើយ ចាក់ចូលទៅក្នុងទន្លេមេគង្គ នៅត្រង់ម្តុំកោះខ្មែរ។ អូរទី-២ មានឈ្មោះហៅថា អូរថ្ម (អូរនេះមានទឹកតែនៅពេលភ្លៀងប៉ុណ្ណោះ)។ អូរនេះហូរចេញពីម្តុំរណ្តៅរ៉ែទី-១ ទៅទិសខាងកើតចម្ងាយប្រមាណ០៤គ.ម ហើយសំដៅមកទិសខាងត្បូងប្រមាណ ១២គ.ម ទើបធ្លាក់ចូលអូរខ្ជិកខ្លក់។ ពីចំណុចនេះមកដល់ព្រែក កាំពី មានចម្ងាយប្រមាណ ២២គ.ម ហើយទើបបន្តធ្លាក់ចុះតាមព្រែកកាំពី ចម្ងាយប្រមាណ៣៥គ.ម ទៀត ទើបធ្លាក់ចុះទៅក្នុងទន្លេមេគង្គ នៅត្រង់រមណីយដ្ឋានព្រែកកាំពី។ ប្រជាជននៅក្នុងតំបន់នេះអាចប្រើប្រាស់ទឹកស្រទាប់លើតែនៅក្នុងរដូវវស្សាប៉ុណ្ណោះ។ តែនៅរដូវប្រាំងត្រូវទិញទឹកពីខាងក្រៅ (ដឹកមកពីទន្លេ) ព្រោះប្រភពទាំងនោះត្រូវរីងស្ងួតនៅត្រឹមពាក់កណ្តាលខែវិច្ឆិការ។ ក្នុងតំបន់នេះគ្មានអណ្តូងទេ ព្រោះជីកមិនចេញ (គ្មានប្រភពទឹកក្រោមដី)។

១១៨. ការប្រើប្រាស់ដីនៅតាមបណ្តោយផ្លូវចូលទៅកាន់តំបន់រ៉ែមានមួយប្រភេទគឺៈ ដីស្រែ ដែលភាគច្រើនប្រើសំរាប់ធ្វើស្រូវវស្សាតែធ្វើតែមួយរដូវប៉ុណ្ណោះ បន្ទាប់ពីប្រមូលផលស្រូវហើយដីនឹងនៅទំនេររហូតដល់រដូវបង្កបង្កើនផលឆ្នាំក្រោយ។

១១៩. ការយកសំណាកទឹក និងការវិភាគៈ ក្រុមការងារបានយកសំណាកទឹកចំនួន ០៤សំណាក កាលពីថ្ងៃ ទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ គឺ សំណាកទី-១ៈ យកពីអូរខ្ជិកខ្លក់ ដែលមានចំណុចនិយាមកា ៦៤៤១៤៧-១៤១១០០០ សំណាកទី-២ៈ យកពីទឹកអណ្តូងនៅតំបន់អូរធំ ដែលមានចំណុចនិយាមកា ៦៤០៨៦០-១៤១៣៨៧៧ សំណាកទី-៣ៈ យកពីទឹកអណ្តូងក្នុងភូមិអូរពោធិ៍ ដែលមានចំណុចនិយាមកា ៦២៧៦១០-១៤១៦៤៩៨ និងសំណាកទី-៤ៈ យកពីទឹកប្រើប្រាស់ក្នុងភូមិត្រួន ដែលមានចំណុចនិយាមកា ៦៣៨៨៧៨-១៤១៣៩៥០ ដើម្បីធ្វើការវិភាគអំពីលក្ខណៈរូប និងលក្ខណៈគីមី។ សំណាកទាំងបួននេះត្រូវបានបញ្ជូនទៅមន្ទីរពិសោធន៍របស់ក្រសួងដើម្បីធ្វើការវិភាគ (ឧបសម្ព័ន្ធ៥-៣ៈ **លទ្ធផលវិភាគទឹករបស់ក្រសួងបរិស្ថាន**)។

១២០. សំណាកទី-១ៈ តាមរយៈការវិភាគលទ្ធផលវិភាគទឹក ដែលទទួលបានពីមន្ទីរពិសោធន៍របស់ក្រសួងបរិស្ថាន រួចមកបង្ហាញថា **(១) លក្ខណៈរូប** - នៅក្នុងចំណោមថាវ៉ូបបន្តចំនួនពីរគឺ Total Coliform និង Total Bacteria ដែលមានវត្តមាននៅក្នុងសំណាកទី-១ នេះ មានខ្ពស់ជាងកំរិតស្តង់ដាររបស់ទឹក ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយប្រើប្រាស់របស់ក្រសួងបរិស្ថាន និងអង្គការសុខភាពពិភពលោក ពោលគឺ ៣C/១០ ចំពោះ Total Coliform និង ១២៧/១០០ ចំពោះ Total Bacteria និង **(២) លក្ខណៈគីមី** - នៅក្នុងចំណោមថាវ៉ូបទាំង ២០ មាន ថាវ៉ូបចំនួន០៤ ក្នុងនោះមាន០៣ជា Trace Metals (Nickel –ND< 0.0005mg/l, Cobalt – 0.0007 mg/l and Mercury – 0.0006mg/l) ចំណែកគុល្យភាពអ៊ីយ៉ុងអ៊ីដ្រូសែនវិញមានត្រឹមតែ pH = ៧.០៤ តែប៉ុណ្ណោះ ពោលគឺត្រូវនឹងកំរិតស្តង់ដារពី ៦.៥-៧.៥។ ការវិភាគពីកត្តាចំណីរបស់ទឹកជាធម្មតា គឺត្រូវ

Draft

ផ្តោត ជាសំខាន់ទៅលើអង្គធាតុសំខាន់ចំនួន០២ ដែលចាំបាច់សម្រាប់រុក្ខជាតិ និងវីរជាតិគឺ អាសូត និងហ្វូស្វ័រ នៅក្នុងទម្រង់ជានីត្រាត - NO_3^- និងអ៊ីយ៉ុងហ្វូស្វាត - PO_4^{3-} ទោះបីជានៅក្នុងលទ្ធផលវិភាគទឹករបស់ក្រសួងមិនបានបង្ហាញ ពីវត្តមានរបស់អ៊ីយ៉ុងហ្វូស្វាត-PO_4^{3-} តែបរិមាណនីត្រាតដែលមាននៅក្នុងទឹកនេះមានតែ ND<0.១ មីលីក្រាមប៉ុណ្ណោះ ពោលគឺទាបជាងកំរិតស្តង់ដាររហូតដល់ទៅ ៣០ដងឯណោះ ។ ចំណែកឯថាវរូបចំនួន១៥ ផ្សេងទៀត មិនមានអ្វីគួរអោយធ្វើការកត់សំគាល់ទេ (**ឧបសម្ព័ន្ធ៥-៣ : តារាង១ លទ្ធផលវិភាគទឹករបស់ក្រសួងបរិស្ថាន**) ។

១២១. សំណាកទី-២: តាមរយៈការវិភាគលទ្ធផលវិភាគទឹក ដែលទទួលបានពីមន្ទីរពិសោធន៍របស់ក្រសួងបរិស្ថាន រួចមកបង្ហាញថា (១) **លក្ខណៈរូប** - នៅក្នុងចំណោមថាវរូបបន្តចំនួនពីរគឺ Total Coliform និង Total Bacteria ដែលមានវត្តមាននៅក្នុងសំណាកទី-២ នេះ មានខ្ពស់ជាងកំរិតស្តង់ដាររបស់ទឹក ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយប្រើប្រាស់របស់ក្រសួងបរិស្ថាន និងអង្គការសុខភាពពិភពលោក ពោលគឺ ៣០/១០ ចំពោះ Total Coliform និង ១០១/១០០ ចំពោះ Total Bacteria និង (២) **លក្ខណៈគីមី** - នៅក្នុងចំណោមថាវរូបទាំង ២០ មានថាវរូបបន្ត ចំនួន០៤ ក្នុងនោះមាន០៣ជា Trace Metals (Nickel –ND< 0.0004mg/l, Cobalt –0.0006mg/l and Mercury –ND< 0.0005mg/l) ចំណែកតុល្យភាពអ៊ីយ៉ុងអ៊ីដ្រូសែនវិញមានត្រឹមតែ pH = 6.69 តែប៉ុណ្ណោះ ពោលគឺ ត្រូវនឹងកំរិតស្តង់ដារពី ៦,៥-៧,៥ ។ ការវិភាគពីកត្តាចំណីរបស់ទឹកជាធម្មតា គឺត្រូវផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើអង្គធាតុសំខាន់ ចំនួន០២ ដែលចាំបាច់សម្រាប់រុក្ខជាតិ និងវីរជាតិគឺ អាសូត និងហ្វូស្វ័រ នៅក្នុងទម្រង់ជានីត្រាត - NO_3^- និងអ៊ីយ៉ុង ហ្វូស្វាត - PO_4^{3-} ទោះបីជានៅក្នុងលទ្ធផលវិភាគទឹករបស់ក្រសួងមិនបានបង្ហាញពីវត្តមានរបស់អ៊ីយ៉ុងហ្វូស្វាត - PO_4^{3-} តែបរិមាណនីត្រាតដែលមាននៅក្នុងទឹកនេះមានតែ ០.១០ មីលីក្រាមប៉ុណ្ណោះ ពោលគឺទាបជាងកំរិតស្តង់ដាររហូតដល់ទៅ ៣០ដងឯណោះ ។ ចំណែកឯថាវរូបចំនួន១៥ ផ្សេងទៀត មិនមានអ្វីគួរអោយធ្វើការកត់សំគាល់ទេ (**ឧបសម្ព័ន្ធ៥-៣: តារាង២ លទ្ធផលវិភាគទឹករបស់ក្រសួង បរិស្ថាន**) ។

១២២. សំណាកទី-៣: តាមរយៈការវិភាគលទ្ធផលវិភាគទឹក ដែលទទួលបានពីមន្ទីរពិសោធន៍របស់ក្រសួងបរិស្ថាន រួចមកបង្ហាញថា (១) **លក្ខណៈរូប** - នៅក្នុងចំណោមថាវរូបបន្តចំនួនពីរគឺ Total Coliform និង Total Bacteria ដែលមានវត្តមាននៅក្នុងសំណាកទី-៣ នេះ មានទាបជាងកំរិតស្តង់ដាររបស់ទឹក ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយប្រើប្រាស់របស់ក្រសួងបរិស្ថាន និងអង្គការសុខភាពពិភពលោក ពោលគឺ ០/១០ ចំពោះ Total Coliform និង ៣៨/១០០ ចំពោះ Total Bacteria និង (២) **លក្ខណៈគីមី** - នៅក្នុងចំណោមថាវរូបទាំង ២០ មានថាវរូបបន្ត ចំនួន០៤ ក្នុងនោះមាន០៣ជា Trace Metals (Nickel –ND< 0.0004mg/l, Cobalt –0.0005mg/l and Mercury –ND< 0.0005mg/l) ចំណែកតុល្យភាពអ៊ីយ៉ុងអ៊ីដ្រូសែនវិញមានត្រឹមតែ pH = 7.43 តែប៉ុណ្ណោះ ពោលគឺត្រូវនឹងកំរិតស្តង់ដារពី ៦,៥-៧,៥ ។ ការវិភាគពីកត្តាចំណីរបស់ទឹកជាធម្មតា គឺត្រូវផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើអង្គធាតុសំខាន់ ចំនួន០២ ដែលចាំបាច់សម្រាប់រុក្ខជាតិ និងវីរជាតិគឺ អាសូត និងហ្វូស្វ័រ នៅក្នុង

Draft

ទម្រង់ជានីត្រាត - NO3- និងអ៊ីយ៉ុង ហ្វូស្វាត - $PO4^{3}$- ។ ទោះបីជានៅក្នុងលទ្ធផលវិភាគទឹករបស់ក្រសួងមិនបាន បង្ហាញពីវត្តមានរបស់អ៊ីយ៉ុងហ្វូស្វាត - $PO4^{3}$- តែបរិមាណនីត្រាតដែលមាននៅក្នុងទឹកនេះមានតែ ០,៦៧ មីលីក្រាមប៉ុណ្ណោះ ពោលគឺទាបជាងកំរិតស្តង់ដាររហូតដល់ទៅ ៨ដងឯណោះ។ ចំណែកឯថាវរូបចំនួន១៥ ផ្សេងទៀត មិនមានអ្វីគួរអោយធ្វើការកត់សំគាល់ទេ (**ឧបសម្ព័ន្ធ៥-៣: តារាង៣ លទ្ធផលវិភាគទឹករបស់ក្រសួង បរិស្ថាន**) ។

១២៣. សំណាកទី-៤: តាមរយៈការវិភាគលទ្ធផលវិភាគទឹក ដែលទទួលបានពីមន្ទីរពិសោធន៍របស់ក្រសួងបរិស្ថាន រួចមកបង្ហាញថា (១) **លក្ខណៈរូប** - នៅក្នុងចំណោមថាវរូបបន្តចំនួនពីរគឺ Total Coliform និង Total Bacteria ដែលមានវត្តមាននៅក្នុងសំណាកទី-៤ នេះ មានទាបជាងកំរិតស្តង់ដាររបស់ទឹក ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយប្រើប្រាស់របស់ក្រសួងបរិស្ថាន និងអង្គការសុខភាពពិភពលោក ពោលគឺ ០/១០ ចំពោះ Total Coliform ប៉ុន្តែបរិមាណរបស់ Total Bacteria បែរជាមានកំរិតខ្ពស់ជាងទៅវិញ ពោលគឺ ១១៦/១០០និង ចំពោះ Total Bacteria និង (**២**) **លក្ខណៈគីមី** - នៅក្នុងចំណោមថាវរូបទាំង ២០ មានថាវរូបបន្ត ចំនួន០៤ ក្នុងនោះមាន០៣ជា Trace Metals (Nickel –ND< 0.0008mg/l, Cobalt – 0.0007mg/l and Mercury –ND< 0.0005mg/l) ចំណែកតុល្យភាពអ៊ីយ៉ុងអ៊ីដ្រូសែនវិញមានត្រឹមតែ pH = 7.80 ពោលគឺ ខ្ពស់ជាងកំរិតស្តង់ដារពី ៦,៥-៧,៥។ ការវិភាគពីកត្តាចំណីរបស់ទឹកជាធម្មតា គឺត្រូវផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើអង្គធាតុសំខាន់ចំនួន០២ ដែលចាំបាច់សម្រាប់រុក្ខជាតិ និងវីរជាតិគឺ អាសូត និងហ្វូស្វ័រ នៅក្នុង ទម្រង់ជានីត្រាត - NO_3- និងអ៊ីយ៉ុង ហ្វូស្វាត - $PO4^{3}$- ។ ទោះបីជានៅក្នុងលទ្ធផលវិភាគទឹករបស់ក្រសួងមិនបាន បង្ហាញពីវត្តមានរបស់អ៊ីយ៉ុងហ្វូស្វាត - PO_4^{3}- តែបរិមាណនីត្រាតដែលមាននៅក្នុងទឹកនេះមានតែ ០,១១ មីលីក្រាមប៉ុណ្ណោះ ពោលគឺទាបជាងកំរិតស្តង់ដាររហូតដល់ទៅ ២៧ដងឯណោះ។ ចំណែកឯថាវរូបចំនួន១៥ ផ្សេងទៀត មិនមានអ្វីគួរអោយធ្វើការកត់សំគាល់ទេ (**ឧបសម្ព័ន្ធ៥-៣: តារាង៤ លទ្ធផលវិភាគទឹករបស់ក្រសួងបរិស្ថាន**) ។

ខ- ធនធានអេកូឡូស៊ី

១២៤. សារព័ន្ធព្រៃឈើនៅលើទីតាំងស្នើសុំរបស់ក្រុមហ៊ុន XING YUAN KANNG YEAK Co.,Ltd. បានកើតមានឡើងដោយសារប្រភេទសារព័ន្ធរុក្ខជាតិសំខាន់ៗ។ កំណើតដើមនៃប្រភេទព្រៃទាំងនេះអាស្រ័យទៅនឹងអាកាសធាតុរបស់តំបន់លក្ខណៈភូមិសាស្ត្រសណ្ឋានដី និងសមាសភាពនៃប្រភេទឈើ ហើយប្រភេទព្រៃសំខាន់ៗទាំងនេះបានកើតឡើងដោយសារអនុប្រភេទជាច្រើនទៀត។ ឯកសារយោងដែលបានប្រើនៅក្នុងរយៈពេលនៃការសិក្សា និងអង្កេតដែលធ្វើឡើងក្នុងតំបន់នេះ តាមរូបភាពផ្កាយរណបឆ្នាំ ១៩៩២-១៩៩៣, ១៩៩៧, ២០០២ និង ២០០៦ របស់ UNDP GIS Dataset និងរដ្ឋបាលព្រៃឈើ (**ឧបសម្ព័ន្ធ៥-១ : ផែនទី ៦-៩ ផែនទីប្រើប្រាស់ដី និងគំរបព្រៃ**) ។ នៅក្នុងរយៈពេលនៃការវាយតំលៃជាក់ស្តែងអំពីតំលៃអេកូឡូស៊ី និង តំលៃពាណិជ្ជកម្មរបស់ព្រៃបានបញ្ជាក់ថា ស្ថានភាពអេកូឡូស៊ីនៅក្នុងតំបន់នេះត្រូវបានទទួលរងការរំខានមធ្យម ចំណែកឯឈើដែលមានតំលៃពាណិជ្ជកម្មវិញ ត្រូវបានដកហូតស្ទើរតែទាំងស្រុង លើកលែងតែប្រភេទឈើ

ដែលមិនជាទីពេញនិយមសំរាប់ទីផ្សារប៉ុណ្ណោះ ដែលមាននៅសេសសល់ក្នុងតំបន់នេះ ដូចជាស្រឡៅជាដើម។ ការសិក្សា អំពីការប្រែប្រួលស្ថានភាពសារពើរុក្ខជាតិក្នុងតំបន់ស្នើសុំនេះចាប់ពីឆ្នាំ ១៩៩២ -២០០៦ បង្ហាញថា:

- ចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩២-១៩៩៣ ក្នុងតំបន់សម្បទានទាំងមូលមានសហគមន៍សារព័ន្ធរុក្ខជាតិ ចំនួនមួយប្រភេទប៉ុណ្ណោះ គឺដីមានគំរបព្រៃ ឬអាចយល់បានថាជាព្រៃបៃតងជានិច្ច។
- ចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩៦-១៩៩៧ ក្នុងតំបន់សម្បទានទាំងមូលមានសហគមន៍សារព័ន្ធរុក្ខជាតិចំនួនមួយប្រភេទប៉ុណ្ណោះ គឺជាដីមានគំរបព្រៃ ឬជាព្រៃបៃតងជានិច្ច។
- ចាប់ពីឆ្នាំ២០០២ ក្នុងតំបន់សម្បទានទាំងមូលមានសហគមន៍សារព័ន្ធរុក្ខជាតិ ចំនួនបីប្រភេទប៉ុណ្ណោះ គឺព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង ព្រៃល្បោះ និងដីគ្មានគំរបព្រៃ។
- ចាប់ពីឆ្នាំ២០០៦ ក្នុងតំបន់សម្បទានទាំងមូលមានសហគមន៍សារព័ន្ធរុក្ខជាតិ ចំនួនបីប្រភេទប៉ុណ្ណោះ គឺព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង ព្រៃល្បោះ និងដីគ្មានគំរបព្រៃ។

លំនាំនៃការប្រើប្រាស់ដី

១២៥. ជាច្រើនជំនាន់មកហើយរាល់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គមរបស់ប្រទេសកម្ពុជាមួយផ្នែកធំ គឺផ្អែកលើបរកសិកម្ម ដែលបានប្រមូលផ្តុំនៅជុំវិញតំបន់ទំនាបទន្លេមេគង្គ។ ដំណាំកសិកម្មដែលមានគឺ: ស្រូវ កៅស៊ូ ពោត សណ្តែក កប្បាស អំពៅ ម្នាស់ និងបន្លែផ្សេងៗទៀត។ ប៉ុន្តែថ្មីៗនេះសង្កេតឃើញមានការរីកដុះដាលនូវចលនានៃការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច សម្បទានរ៉ែ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ជាច្រើន ដែលជាទិសដៅរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រជនបទ តាមរយៈការទាក់ទាញវិនិយោគិនអោយធ្វើការវិនិយោគក្នុងវិស័យកសិកម្ម និងឧស្សាហកម្ម ក្នុងគោលបំណងដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ និងអភិរក្សធនធានធម្មជាតិ ដែលសម្បូរណ៍បែបនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដោយរក្សាបាននូវចីរភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍។

១២៦. គួរអោយកត់សំគាល់ផងដែរថា ការផ្លាស់ប្តូរនូវលំនាំនៃការប្រើប្រាស់ដីនៅក្នុងប្រទេសយើង គឺកើតមានឡើងដោយសារ ហាយនភាពនៃប្រព័ន្ធហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធកសិកម្ម ក្នុងរយៈពេលនៃបណ្តាឆ្នាំដែលសង្គ្រាមស៊ីវិលបានអូសបន្លាយរ៉ាំរ៉ៃ ក្នុងនោះផ្ទៃដីមួយភាគធំត្រូវបានបោះបង់ចោល ហើយបន្ទាប់មកក៏ក្លាយទៅជាដីដែលគ្មានជីវជាតិ។ គ្រោះថ្នាក់ជាបន្តបន្ទាប់ដែលកើតមានឡើង ដោយមិនអាចទាយទុកបាននៃឆ្នាំមហន្តរាយធម្មជាតិ បានជំរុញអោយមានការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងរស់នៅរបស់ប្រជាជនជនបទ។ ដោយសារតែកត្តាធម្មជាតិ និងកត្តាសត្វចង្រៃ បំផ្លាញដំណាំបានធ្វើអោយការធ្វើកសិកម្មតាមតំបន់ទំនាប មានការរងសំពាធយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ។

១២៧. នៅក្នុងបរិបទនៃការរក្សាទឹកទុកព្រៃឈើមានពហុមុខងារអេកូឡូស៊ីសំខាន់សំរាប់រុក្ខជាតិ ក្នុងការការពារ និងទប់ស្កាត់ការហូរច្រោះដី ដំណុះខ្សាច់នៅតាមបាតស្ទឹង និងប្រភពទឹកនានា និងទឹកជំនន់ក្នុងតំបន់ទំនាប។ ជាពិសេសប្រភេទព្រៃនៅតំបន់ទាំងបី រឹតតែមានសារៈសំខាន់ថែមទៀតក្នុងការជួយទប់ស្កាត់ការហូរច្រោះ។

ស្ថានភាព និងការប្រែប្រួលរបស់គំរបព្រៃ

១២៨. តាមរយៈការវិភាគអំពីការប្រែប្រួលអំពីស្ថានភាពរបស់គំរបព្រៃក្នុងតំបន់ដែនសម្បទានទាំងមូល នៅក្នុងរយៈពេល១៤ឆ្នាំ ចុងក្រោយដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធទិន្នន័យ របស់ UNDP Dataset, ១៩៩២-៩៣, ១៩៩៦-៩៧ និង FA GIS Dataset ២០០២ និង ២០០៦ បានបង្ហាញ អោយដឹងថា ស្ថានភាពគំរបព្រៃនៅទូទាំងតំបន់សម្បទានរ៉ែនេះត្រូវបានបាត់បង់អស់ចំនួន ២០៥០ហិកតា ឬស្មើនឹង ១០០ភាគរយ បើប្រៀបធៀបជាមួយនឹងផ្ទៃដីដែលមានគំរបព្រៃសរុប (ឬជាព្រៃបៃតងជានិច្ច) ។

១២៩. យោងតាមរូបភាពផ្កាយរណប - UNDP Dataset, ១៩៩២-១៩៩៣ (**ឧបសម្ព័ន្ធ៥-១ : ផែនទី៦ ផែនទីប្រើប្រាស់ដី និងគំរបព្រៃ**) បានបង្ហាញថា ស្ថានភាពគំរបព្រៃ និងការប្រើប្រាស់ដីក្នុងតំបន់ស្នើសុំនេះគឺ:

- ដីមានគំរបព្រៃ	២០៥០ ហិកតា	= ១០០ភាគរយ

១៣០. យោងតាមរូបភាពផ្កាយរណប - UNDP Dataset, ១៩៩៦-១៩៩៧ (**ឧបសម្ព័ន្ធ៥-១ : ផែនទី៧ ផែនទីប្រើប្រាស់ដី និងគំរបព្រៃ**) បានបង្ហាញថា ស្ថានភាពគំរបព្រៃ និងការប្រើប្រាស់ដីក្នុងតំបន់ស្នើសុំនេះគឺ

- ដីមានគំរបព្រៃ	២០៥០ ហិកតា	= ១០០ភាគរយ

១៣១. យោងតាមរូបភាពផ្កាយរណប - UNDP Dataset, ២០០២ (**ឧបសម្ព័ន្ធ៥-១ : ផែនទី៨ ផែនទីប្រើប្រាស់ដី និងគំរបព្រៃ**) បានបង្ហាញថា ស្ថានភាពគំរបព្រៃ និងការប្រើប្រាស់ដីក្នុងតំបន់ស្នើសុំនេះគឺ

- ព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង	៩៧១ ហិកតា	= ៤៧.៣៧ភាគរយ
- ព្រៃល្បោះ	១០០៥ ហិកតា	= ៤៩.៩២ភាគរយ
- ដីគ្មានគំរបព្រៃ	៧៤ ហិកតា	= ៣.៦១ភាគរយ
សរុប	២០៥០ ហិកតា	= ១០០ភាគរយ

១៣២. យោងតាមរូបភាពផ្កាយរណប - UNDP Dataset, ២០០៦ (**ឧបសម្ព័ន្ធ៥-១ : ផែនទី៩ ផែនទីប្រើប្រាស់ដី និងគំរបព្រៃ**) បានបង្ហាញថា ស្ថានភាពគំរបព្រៃ និងការប្រើប្រាស់ដីក្នុងតំបន់ស្នើសុំនេះគឺ

- ព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង	៩៧២ ហិកតា	= ៤៧.៤១ភាគរយ
- ព្រៃល្បោះ	១០៧៦ ហិកតា	= ៥២.៤៩ភាគរយ
- ដីគ្មានគំរបព្រៃ	២ ហិកតា	= ០.១០ភាគរយ
សរុប	២០៥០ ហិកតា	= ១០០ភាគរយ

១៣៣. យោងតាមរូបភាពផ្កាយរណប (UNDP, FA GIS Dataset, ១៩៩២-១៩៩៣, ១៩៩៦-១៩៩៧, ២០០២ និង ២០០៦ បានបង្ហាញថា ស្ថានភាពនៃការប្រើប្រាស់ដី និងគំរបព្រៃនៅក្នុងតំបន់ស្នើសុំនេះ មានការប្រែប្រួលគួរអោយកត់សំគាល់ដូចខាងក្រោម ដោយក្នុងនោះសហគមន៍សារព័ន្ធរុក្ខជាតិបានកើនឡើងពីមួយប្រភេទទៅបីប្រភេទនៅឆ្នាំ២០០២ និង២០០៦ ។

Draft

តារាង៥-៤: ការប្រែប្រួលស្ថានភាពនៃការប្រើប្រាស់ដី និងគំរបព្រៃនៅក្នុងតំបន់ស្នើសុំ

ប្រភេទព្រៃ	១៩៩២-៩៣	១៩៩៦-៩៧	២០០២	២០០៦
ដីមានគំរបព្រៃ	២០៥០	២០៥០	-	-
ព្រៃពាក់កណ្ដាលស្រោង	-	-	៩៧១	៩៧២
ព្រៃល្បោះ	-	-	១០០៥	១០៧៦
ដីគ្មានគំរបព្រៃ	-	-	៧៤	២

១៣៤. តាមការពិនិត្យទៅលើផែនទីគំរបព្រៃឆ្នាំ២០០៦ បង្ហាញថា ក្នុងដែនសម្បទានទាំងមូលមានព្រៃពាក់កណ្ដាលស្រោង ចំនួន៩៧២ហិកតា ស្មើនឹង ៤៧.៤១ភាគរយ ព្រៃល្បោះចំនួន ១០៧៦ហិកតា ស្មើនឹង ៥២.៤៩ភាគរយ និងដីគ្មានគំរបព្រៃចំនួន ២ហិកតា ស្មើនឹង ០.១០ភាគរយ ។ ឈើភាគច្រើន ស្ថិតក្នុងអំបូរ *Diptero carpaceae* ជាឈើដែលមានតំលៃពាណិជ្ជកម្ម។ ដោយឡែកចំពោះប្រភេទឈើ ប្រណិតមានមួយចំនួនដូចជាៈ ប្រាំតំឡឹង *(Combretaceae)* បេង *(Caesalpiniaceae)* គ្រញូង *(Ebenaceae)* ធ្នង់ *(Papilionaceae)* នាងនួន *(Papilionaceae)* និងក្រញូងនៅមានវត្តមានតិចតួច បំផុតសំរាប់តំបន់នេះ។ ចំណែកឯ តាត្រាវ *(Loganiaceae)* គ្រើល *(Anacardiaceae)* អង្កត់ខ្មៅ *(Ebenaceae)* ឈើខ្មៅ *(Ebenaceae)* យើងពុំសង្កេតឃើញមានវត្តមាន នៅក្នុងតំបន់នោះទេ។ ប្រភេទឈើ ដែលប្រទះឃើញមាននៅក្នុងតំបន់ដីសម្បទានរ៉ែនេះមានដូចជាៈ

ឈ្មោះក្នុងស្រុក	ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	ឈ្មោះអំបូរ
ស្រឡៅ	*Lagerstroemia Calyculata*	
កកោះ	*Sindora cochinchinensis*	*Caesalpiniaceae*
ឈ្លីក	*Terminalia tomentosa*	*Combretaceae*
ពពូល	*Vitex sp*	*Verbenaceae*
សុក្រម	*Xylia dolabriformis*	*Mimosaceae*
ក្ទាវ	*Adina cordifolia*	*Dipterocarpaceae*
ត្បូង	*Dipterocarpus tuberculatus*	*Dipterocarpaceae*
ស្រល់	*Poducarpus cupressina*	*Podocarpaceae*
ច្រម៉ាស់	*Vatica astrotricha*	*Dipterocarpaceae*
កណ្ដោល	*Careya sphaerica*	*Myrtaceae*
ព្រីង	*Eugenia sp.*	*Myrtaceae*
ប្រហូស	*Garcinia ferrea*	*Guttiferes*

ត្រមូង	*Garcinia schomburghiana*	*Gutiiferes*
ក្រាយ	*Kayea engeniafolia*	*Guttiferes*
ស្មាក្របី	*Knema corticosa*	*Myristicaceae*
ធ្នូក	*Parinarium annamensis*	*Rosaceae*
ស្វាយព្រៃ	*Swintonia pierri*	*Anacardiaceae*
ធ្វឹក	*Shorea obtusa*	*Dipterocarpaceae*
ឃ្លាស (ក្បៀស)	*Memecylon edule*	*Melastomaceae*
ល្ងៀង	*Cratoxylum formosum subsp*	*Guttiferes*
គាឡាត់	*Canarium album*	*Burseraceae*
ភ្លូបាត	*Dillenia hookeri*	*Dilleniaceae*
ញ័រព្រៃ (ញរធំ)	*Morinda tomenta*	*Rubiaceae*
ស្ដៅ	*Azadirachta indica*	*Meliaceae*
កន្ទួតព្រៃ	*Phyllanthus emblica*	*Euphorbiaceae*
ពពាលខែ	*Alstonia scholaris*	*Apocynaceae*

Source of families and scientific names: National priority tree species workshop, Cambodia Tree Seed Project/DANIDA, 2000.

១៣៥. ដោយផ្អែកលើការអង្កេត និងវាយតំលៃទៅលើប្រភេទព្រៃបង្ហាញថា (១) ប្រភេទព្រៃល្បោះ ស្រទាប់ទី១ មានកំពស់ពី៩-១៤ម និងស្រទាប់ទី២ មានកំពស់ពី៥-៨ម។ រីឯរុក្ខជាតិថ្នាក់ក្រោម ជាស្មៅព្រិច ស្បូវ និងកូនឈើតូចៗ ហើយមានសភាពស្ងួតខ្លាំងនៅរដូវប្រាំង ដែលអាចងាយនឹងបង្កអោយមានភ្លើងឆេះ និង (២) ព្រៃពាក់កណ្ដាលស្រោង ស្រទាប់ទី១ មានកំពស់ពី១០-១៨ម និងស្រទាប់ទី២ មានកំពស់ពី ៨-១០ម។ រីឯរចនាសម្ព័ន្ធថ្នាក់ក្រោមមានប្រភេទកូនឈើតូចៗ និងស្មៅតិចតួច។

១៣៦. នៅក្នុងព្រៃពាក់កណ្ដាលស្រោង ដង់ស៊ីតេឈើដែលមានអង្កត់ផ្ចិតធំជាង៥០ស.មឡើង គិតជាមធ្យម មាន៦ដើមក្នុង១ហិកតា។ ដូច្នេះនៅលើផ្ទៃដីព្រៃពាក់កណ្ដាលស្រោងចំនួន ៩៧២ហិកតា ឈើដែលមានអង្កត់ផ្ចិតធំជាង៥០ស.មឡើង មានចំនួនសរុប៥៨៣២ដើម។ ចំពោះដង់ស៊ីតេឈើដែលមានអង្កត់ផ្ចិតពី ៣០-៤៩ ស.ម គិតជាមធ្យមមាន២៦ដើមក្នុង១ហិកតា។ ដូច្នេះលើផ្ទៃព្រៃពាក់កណ្ដាលស្រោងចំនួន ៩៧២ហិកតា ឈើដែលមានអង្កត់ផ្ចិតពី៣០-៤៩ស.ម មានចំនួនសរុប២៥២៧២ដើម។ ចំពោះដង់ស៊ីតេឈើដែលមាន អង្កត់ផ្ចិតពី ១០-២៩ គិតជាមធ្យមមាន៦៧ដើមក្នុង១ហិកតា។ ដូច្នេះ នៅលើផ្ទៃដីព្រៃពាក់កណ្ដាលស្រោងចំនួន ៩៧២ ហិកតា ឈើដែលមានអង្កត់ផ្ចិតពី១០-២៩ មានចំនួនសរុប ៦៥១២៤ដើម។ ចំណែកឯ ដង់ស៊ីតេឈើដែលមាន

Draft

អង្កត់ផ្ចិតពី៥-៩ស.ម គិតជាមធ្យមមាន១០៧ដើមក្នុង ១ហិកតា។ ដូច្នេះ នៅលើផ្ទៃដីព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង ចំនួន ៩៧២ហិកតា ឈើដែលមានអង្កត់ផ្ចិតពី៥-៩ស.ម មានចំនួនសរុប ១០៤០០៤ដើម។ គំរបព្រៃក្នុងតំបន់ នេះមានជាមធ្យម២០ភាគរយ នៃផ្ទៃដីព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោងសរុប។

១៣៧. នៅក្នុងព្រៃល្បោះ ដង់ស៊ីតេឈើដែលមានអង្កត់ផ្ចិតធំជាង៥០ស.មឡើង ក្រុមការងារពុំសង្កេតឃើញ មាននៅក្នុងតំបន់សម្បទានទេ។ ចំពោះដង់ស៊ីតេឈើដែលមានអង្កត់ផ្ចិតពី៣០-៤៩ស.ម គិតជាមធ្យមមាន១៣ ដើមក្នុង១ហិកតា។ ដូច្នេះលើផ្ទៃព្រៃល្បោះចំនួន ១០៧៦ហិកតា ឈើដែលមានអង្កត់ផ្ចិតពី ៣០-៤៩ស.ម មានចំនួនសរុប១៣៩៨៨ដើម។ ចំពោះដង់ស៊ីតេឈើដែលមានអង្កត់ផ្ចិតពី១០-២៩ គិតជាមធ្យមមាន៦៥ ដើមក្នុង១ហិកតា។ ដូច្នេះលើ ផ្ទៃដីព្រៃល្បោះចំនួន ១០៧៦ហិកតា ឈើដែលមានអង្កត់ផ្ចិតពី១០-២៩ មាន ចំនួនសរុប ៦៩៩៤០ដើម។ ចំណែកឯ ដង់ស៊ីតេឈើដែលមានអង្កត់ផ្ចិតពី៥-៩ស.ម គិតជាមធ្យមមាន១១៥ ដើមក្នុង ១ហិកតា។ ដូច្នេះ នៅលើផ្ទៃដីព្រៃល្បោះចំនួន ១០៧៦ហិកតា ឈើដែលមានអង្កត់ផ្ចិតពី៥-៩ស.ម មានចំនួនសរុប ១២៣៧៤០ដើម។ គំរបព្រៃក្នុង តំបន់នេះមានជាមធ្យម១៦ភាគរយនៃផ្ទៃដីព្រៃល្បោះសរុប។

១៣៨. ជាការពិតណាស់អន្តរកម្មរវាងជីវៈចំរុះនៅក្នុងតំបន់មួយ ស្តែងចេញនូវភាពខុសប្លែកគ្នាពីសារពាង្គ កាយមួយទៅសារពាង្គកាយមួយទៀត។ វត្តមាននៃប្រភេទសត្វដែលរស់នៅក្នុងព្រៃក៏មានភាពខុសប្លែកគ្នាពី តំបន់មួយទៅតំបន់មួយដែរ ដោយអាស្រ័យលើលក្ខខ័ណ្ឌចំណីអាហារ ទីជំរក និងមជ្ឈដ្ឋាននៃការរស់នៅ។ តាមដំណើរការអង្កេត (សំរ៉ែក ដានជើង និងលាមក) និងការសំភាសន៍មួយប្រជាជនដែលរស់នៅក្បែរទី នោះបានអោយដឹងថា នៅក្នុងតំបន់សម្បទាននេះគេប្រទះឃើញមានវត្តមានសត្វឈ្លូស ស្វាគ្រប់ប្រភេទ ពស់ ជ្រូកព្រៃ ទន្សាយ កំប្រុក ត្រកួន ក្តាន់ព្រៀង ប្រមាំ រញី អណ្តើក កន្ធាយ ទោច ជ្រូកពោន។ល។ តាមរយៈការសាកសួរប្រជាជនដែលរស់នៅតំបន់ដដែលនោះក៏បានអោយដឹងផងដែរ ថាប្រភេទសត្វចតុប្បាទ ធំៗ ពុំមានវត្តមានឆ្លងកាត់នៅក្នុងតំបន់នេះទេដូចជាៈ អន្ទ្បោង ខ្ទីង ដំរី ខ្លាឃ្មុំ ខ្លារខិន ខ្លាដំបង។ល។

១៣៩. ចំពោះសត្វស្លាបដែលក្រុមសិក្សាសង្កេតឃើញ ដោយបង្ហាញពីវត្តមានសត្វតាមរយៈ ដានជើង សំរ៉ែក និងលាមក សង្កេតឃើញមានដូចជាៈ មាន់ព្រៃ គុក ចាបទ្រូងលឿង ទទារ លលក ចាប ត្រសេះ កេងកង ប្រវាំង ក្រួចអឹត សារិកាកែវ កូនលោក ទាព្រៃ ទាវ។ល។ តាមរយៈការសាកសួរប្រជាជនដែលរស់នៅ ក្បែរតំបន់សម្បទានបានអោយដឹងថា មិនឃើញមានសត្វស្លាបធំៗទេ។

១៤០. ចំពោះមច្ឆាជាតិនៅក្នុងតំបន់សម្បទានរ៉ែមិនសំបូរប្រភពទឹកស្រទាប់លើទេ ពោលគឺមានតែអូរ ដែល ស្ថិតនៅក្បែរបណ្តោយព្រំខាងកើត និងខាងលិចរបស់ដីសម្បទាន និងដៃអូរមួយចំនួននៃអូរខ្លិកខ្លក់ ដែលហូរកាត់ តំបន់ដីសម្បទាន ពីទិសខាងជើងទៅខាងកើត ត្បូង និងលិចប៉ុណ្ណោះ។ តាមការសាកសួរពីប្រជាពលរដ្ឋនៅ ក្នុងតំបន់បញ្ជាក់ថា ពួកគាត់ធ្លាប់នេសាទបាននូវប្រភេទត្រីមួយចំនួន (ទាំងប្រភេទត្រីស និងត្រីខ្មៅ) នៅក្នុង តំបន់នោះ។ ប្រភេទត្រីសំខាន់ៗ ដែលពួកគាត់ធ្លាប់នេសាទមានដូចជាៈ (១) **ត្រីសៈ** ត្រីរៀលអង្កាម

Draft

(Henicorthynechus lobatus), ត្រីចង្វារនោង (Luciosoma setigerum), ត្រីខ្មាន់ (*Hampala macrolepidota*), ត្រីគល់ព្រេច (Neolissochilus Blanic) **និង (២) ត្រីខ្មៅ:** ត្រីផ្ទក់ (Channa Striata), ត្រីរស់ (*Channa Striata*), ត្រីអណ្តែងរាំង (Clarias nieu hofii), ត្រីខ្សាន (Channa Gachua) (ឧបសម្ព័ន្ធ៧-២:រូបត្រីដែលប្រជានេសាទនៅក្នុងអន្លុងចុងក្រោយមួយ ចម្ងាយប្រមាណ០៨គ.ម ពីរណ្តៅរ៉ែទី-១)។

គ- ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច

១៤១. ក្រៅពីក្នុងទីរួមខេត្ត ដីដែលនៅតាមសងខាងបណ្តោយផ្លូវ (ខេត្តក្រចេះ-ស្រុកសំបូរ) និងផ្លូវជាតិលេខ ៧ ភាគច្រើនគឺជនបទ។ ការអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់នេះ (តាមទីប្រជុំស្រុក) មានលក្ខណ:ប្រហាក់ប្រហែលគ្នា គឺការប្រកបរបរកសិកម្ម (ការធ្វើស្រែ និងដំណាំរួមផ្សំ) និងចូលព្រៃរុករកផល-អនុផល ព្រៃឈើ លើកលែងតែ ភូមិត្រួនមួយទេ ដែលប្រជាជនប្រកបមុខរបរជីករ៉ែមាស។

១៤២. សេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់មានលក្ខណ:ជាសេដ្ឋកិច្ចជនបទ លើកលែងតែទីរួមខេត្តចេញ ដែលការប្រកបរបរមានទ្រង់ទ្រាយពាណិជ្ជកម្ម។ ចំណូលប្រចាំឆ្នាំរបស់គ្រួសារក្នុងសហគមន៍ មានលក្ខណ:ផ្សេង១គ្នាអាស្រ័យទៅនឹងការប្រកបមុខរបររបស់គ្រួសារនីមួយ១។ ការវាយតំលៃអំពីភាពក្រីក្របានបង្ហាញថា អាត្រានៃភាពក្រីក្រនៅក្នុងខេត្តក្រចេះមាន ៣៨.៦០ភាគរយ (៩៧.៨៣ពាន់នាក់) លើចំនួនប្រជាជនសរុប ២៨៥.២៥១នាក់ ដែលភាគច្រើនរស់នៅជនបទ (ផែនទីភាពក្រីក្ររបស់កម្មវិធីស្បៀង អង្គការសហប្រជាជាតិ ឆ្នាំ២០០៥-២០០៦ និងប្រព័ន្ធទិន្នន័យសហគមន៍ឆ្នាំ២០០៤)។ ចំនួនអ្នកមិនចេះអក្សរសរុបមាន ៣៨.៥៩១៣នាក់ នៅទូទាំងខេត្តក្រចេះ។

១៤៣. គួរបញ្ជាក់ថា លទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់សេវាសាធារណ: (ការផ្គត់ផ្គង់អគ្គីសនី ទឹកស្អាត គមនាគមន៍ សេវាអប់រំ និងសុខាភិបាល) នៅក្នុងសហគមន៍ទាំងនេះស្ថិតនៅក្រោមបន្ទាត់នៃតម្រូវការ បើប្រៀបធៀបជាមួយនឹងគ្រួសារសហគមន៍នៅក្នុងតំបន់ដទៃទៀតរបស់ប្រទេសកម្ពុជា (តំបន់ទីប្រជុំជនខេត្ត)។ ការសិក្សាបានបង្ហាញអោយឃើញថា អ្នកភូមិក្នុងឃុំក្បាលដំរី និងឃុំសំបុក ពុំបានទទួលការផ្គត់ផ្គង់អគ្គីសនីជាមូលដ្ឋានទេ។ ចំពោះបណ្តាញអគ្គិសនីនៅក្នុងតំបន់នោះគឺពុំទាន់មាននៅឡើយ គឺមានត្រឹមតែការប្រើប្រាស់អាគុយភាគច្រើន ប្រើចង្កៀងប្រេងកាត និងប្រើម៉ាស៊ីនភ្លើងតិចតួចសំរាប់បំភ្លឺនៅពេលយប់។ រីឯការចំអិនអាហារវិញ គឺពួកគាត់ប្រើអុសដែលរកបានពីព្រៃនៅក្បែរ១ភូមិ ឬទៅរកពីព្រៃដែលមានចំងាយ ១-២គីឡូម៉ែត្រពីភូមិ។

១៤៤. ការប្រើប្រាស់ទឹកស្អាតក៏នៅមានកំរិត ជាក់ស្តែងនៅក្នុងភូមិនិមួយ១នៃឃុំក្បាលដំរី និងឃុំសំបុក ក្នុងតំបន់គំរោង ពុំមានអណ្តូងស្នប់ប្រើប្រាស់គ្រប់គ្រាន់ទេ ភាគច្រើនគឺពួកគាត់ប្រើប្រាស់ទឹកអណ្តូងលូ អណ្តូងជីក

ដៃ ទឹកអូរ ស្ទឹងសំរាប់បរិភោគ និងប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ ដែលនៅរដូវវស្សា ទឹកសំរាប់ប្រើប្រាស់ពុំមានបញ្ហាចោទទេ ដោយប្រជាពលរដ្ឋខ្លះប្រើទឹកអណ្តូងស្នប់ និងខ្លះទៀតត្រង់ទឹកភ្លៀងមកប្រើ ប៉ុន្តែនៅរដូវប្រាំងវិញបងប្អូនប្រជាពលរដ្ឋជួបប្រទះការខ្វះខាតទឹក ដោយសារអណ្តូងជីកដៃ អូរមួយចំនួនធំត្រូវបានរីងស្ងួត ហើយអណ្តូងលូភាគច្រើន និងអណ្តូងស្នប់មួយចំនួនមានបរិមាណទឹកតិច ដូច្នេះត្រូវបង្ខំចិត្តប្រើប្រាស់ទឹកមិនស្អាតដែលបានមកពីប្រភព មួយចំនួនដូចជា អូរ និងស្ទឹងជាដើម។ លើសពីនេះទៅទៀត ចំពោះភូមិត្រួនដែលជាភូមិឧបសម្ព័ន្ធភូមិពោធិ៍ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ស្រាវជ្រាវរុករករ៉ែមាសរបស់ក្រុមហ៊ុន ពុំមានទឹកស្អាតប្រើប្រាស់ទេ គឺពួកគាត់បានទិញទឹកប្រើប្រាស់ដោយ ៣០លីត្រតំលៃ២០០០រៀល (ប្រភពទឹកទន្លេមេគង្គ)។

១៤៥. ការធ្វើដំណើរ និងដឹកជញ្ជូននៅក្នុងតំបន់គំរោងភាគច្រើន គឺប្រើប្រាស់ផ្លូវជាតិលេខ៧ (ទីរួមខេត្តក្រចេះ-ខេត្តស្ទឹងត្រែង-ខេត្តរតនះគីរី) និងផ្លូវ(ខេត្តក្រចេះ-ស្រុកសំបូរ) ដែលជាផ្លូវយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងតំបន់នេះ។ រីឯផ្លូវដែលតភ្ជាប់ផ្លូវជាតិទៅនឹងតំបន់សម្បទានរ៉ែនោះជាផ្លូវលំ។ ចំណែកឯផ្លូវ ដែលតភ្ជាប់ពីផ្លូវទាំងនេះទៅសហគមន៍ពួកគាត់ភាគច្រើនជា ផ្លូវលំ ក្នុងនោះមួយចំនួនជាផ្លូវក្រាលគ្រួសក្រហម ដែលកសាងដោយគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ ហើយមួយចំនួនទៀតជា ផ្លូវរទេះ ឬផ្លូវលំដើរដោយជើង។ ផ្លូវទាំងនេះនៅក្នុងរដូវវស្សាមានសភាពទ្រុឌទ្រោមពិបាកធ្វើដំណើរ។

ស្ថានភាពផ្ទះ និងទ្រព្យសម្បត្តិគ្រួសារ

១៤៦. តាមលទ្ធផលនៃការសិក្សា ក៏ដូចជាការអង្កេតផ្ទាល់ឃើញថាប្រជាជននៅក្នុងភូមិពាក់ព័ន្ធមានជីវភាពរស់នៅជាមធ្យម និងលទ្ធភាពសង់លំនៅដ្ឋានមានស្ថានភាពប្រហាក់ប្រហែលគ្នា។ ដោយសារតែការរស់នៅរបស់ប្រជាជននៅភូមិទាំងអស់នោះស្ថិតនៅតំបន់ដែលធ្លាប់សំបូរទៅដោយឈើដែលមានសក្តានុពល អាចអោយពួកគាត់ខ្លះមានលទ្ធភាពក្នុងការទាញយកឈើ និងសន្សំរក្សាទុកដើម្បីសាងសង់លំនៅដ្ឋានបានសមរម្យបើយើងប្រៀបធៀបនឹងលំនៅស្ថានជនបទភាគច្រើននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាផ្សេងទៀត ដែលប្រជាជនមិនបានទទួលផលពីប្រភពធនធានធម្មជាតិដូច្នេះ។ ថ្វីត្បិតតែការសាងសង់ផ្ទះរបស់ពួកគាត់ធ្វើទៅតាមលទ្ធភាព និងចំនួនសមាជិកនៃគ្រួសារនិមួយៗក៏ដោយភាគច្រើនផ្ទះរបស់ពួកគាត់ធ្វើអំពីឈើប្រក់ក្បឿង(នៅតាមដងផ្លូវក្នុងឃុំ) ឬសង់អំពីឈើប្រក់សង្ក័សី/ស៊ីប្រូ និងមួយចំនួនទៀតធ្វើអំពីឈើប្រក់ស្លឹក។ ទិន្នន័យដែលទទួលបានពីស្មៀនឃុំបង្ហាញថានៅក្នុងឃុំក្បាលដំរី មានផ្ទះឈើសង់ផុតពីដីជញ្ជាំងក្តារនិងមានដំបូលប្រក់សង្កសី មានចំនួន ៣២៨ផ្ទះ ផ្ទះដំបូលប្រក់ក្បឿងមានចំនួន ១៦៨ផ្ទះ ផ្ទះប្រក់ស្លឹកមានចំនួន ៤០២ផ្ទះ និងផ្ទះថ្មល្វែងមានចំនួន ១ល្វែង។ ចំណែកឃុំសំបុក មានផ្ទះឈើសង់ផុតពីដីជញ្ជាំងក្តារនិងមានដំបូលប្រក់សង្កសី មានចំនួន ៣២១ផ្ទះ ផ្ទះដំបូលប្រក់ក្បឿង មានចំនួន ៤០៤ផ្ទះ និងផ្ទះដំបូលប្រក់ស្លឹកមានចំនួន ៦២៨ផ្ទះ។ ផ្ទះដែលតូចមានទំហំ ១៥ម² សង់ផ្ទាល់ដី និង ផ្ទះដែលមានទំហំធំ គឺចាប់ពី ៤០ម²-៧០ម² សង់ផុតពីដីកំពស់ពី ២ម-៣ម។

ការគ្រប់គ្រង និងកម្មសិទ្ធិដីធ្លី

១៤៧. បើតាមសំដីរបស់លោកមេឃុំ និងប្រជាពលរដ្ឋមួយចំនួននៅក្នុងឃុំក្បាលដំរីថា ពីដើមឡើយភូមិសុទ្ធតែ ជនជាតិភ្នងដែលមានកំណើតតាំងពីដូនតាមកម្លេះ។ ដោយសារលំហូរចូលនៃអ្នកស្រុកដែលរស់នៅក្នុងតំបន់ផ្សេងដើម្បីមកកាប់ឈើ និងជីកយកមាសបានជំរុញអោយអ្នកភូមិមួយចំនួនបង្ខំចិត្តចាកចោលភូមិរត់ទៅនៅក្នុងព្រៃ ហើយមួយចំនួនទៀតបានប្រែក្លាយជីវភាព និងរបៀបរស់នៅរបស់ខ្លួនដូចទៅនឹងប្រជាជនខ្មែរដែរ។ បច្ចុប្បន្ននេះអ្នកភូមិនៅក្នុងតំបន់នេះមានដីលំនៅដ្ឋានជាមធ្យម ១០០ម៉ែត្រក្រឡា (២០មx៥០ម) ក្នុងមួយគ្រួសារ។ តែភាគច្រើនក្នុងចំណោមពួកគាត់ពុំមានលិខិតបញ្ជាក់កម្មសិទ្ធិច្បាស់លាស់នៅឡើយទេ គឺមានត្រឹមតែលិខិតកាន់កាប់បណ្តោះអាសន្ន ដែលចេញដោយអាជ្ញាធរភូមិឃុំតែប៉ុណ្ណោះ។ ដោយឡែក ចំពោះដីស្រែវិញជាមធ្យមគឺកន្លះហិកតាក្នុងមួយគ្រួសារ និងដីចំការវិញជាមធ្យមមាន ១ហិកតា ក្នុងមួយគ្រួសារ។ ចំណែកប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងឃុំសំបុកភាគច្រើនជាជនជាតិខ្មែរ មានជនជាតិភ្នង និងមីលតិចតួច។

ប្រភពទឹកសំរាប់ប្រើប្រាស់:

១៤៨. ទឹកអណ្តូងស្នប់ គឺជាប្រភពទឹកដ៏សំខាន់សំរាប់ប្រជាជននៅក្នុងតំបន់នេះបរិភោគ និងប្រើប្រាស់សំរាប់ សត្វចិញ្ចឹមតាមលក្ខណៈគ្រួសារ។ អ្នកភូមិភាគច្រើនប្រើប្រាស់អណ្តូងស្នប់ (ឧបត្ថម្ភដោយអង្គការOxfam និង GTZ) ព្រោះមានអនាម័យគ្រប់គ្រាន់ ដោយឡែកមានប្រជាជនខ្លះគាត់ប្រើប្រាស់រយ្លុងជីកដៃដែលនៅក្បែរផ្ទះរបស់គាត់ ក្រុមការងារអង្កេតឃើញថា ការប្រើប្រាស់ពុំមានអនាម័យគ្រប់គ្រាន់នៅឡើយទេ ដោយសារពួកគាត់ពុំមានលទ្ធភាពធ្វើជាអណ្តូងល្អ ដូច្នេះ នៅរដូវវស្សាងាយស្រួលអោយទឹកក្រខ្វក់ដែលនាំដោយទឹកភ្លៀងហូរចាក់ ទៅក្នុងអណ្តូង។ បើទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ទឹកអូរនៅតែដើរតួនាទីសំខាន់សំរាប់ ផ្គត់ផ្គង់ដល់សកម្មភាពដាំដុះផ្សេងៗ និងរបរជីករ៉ែមាសរបស់អ្នកភូមិនៅតំបន់អូរខ្លិកខ្លក់ដដែល។

កំលាំងអូសទាញ និងការចិញ្ចឹមសត្វ

១៤៩. គោ-ក្របីត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាកំលាំងអូសទាញដែលសំខាន់ជាងគេ សំរាប់បំរើបំរាស់នៅក្នុងការធ្វើស្រែ-ចំការ។ បើគិតជាមធ្យមក្នុងមួយគ្រួសារយ៉ាងហោចណាស់ក៏មានក្របី ឬគោមួយនឹមសំរាប់ជាកំលាំងអូសទាញដែរ។ លើសពីនេះទៅទៀត ក៏មានអ្នកភូមិមួយចំនួនកំពុងប្រើប្រាស់គោយន្តសំរាប់ជាកំលាំងអូសទាញជំនួសកំលាំងគោក្របីដែរជាពិសេសនៅភូមិស្រែស្បូវ ភូមិតាណឹង ឃុំក្បាលដំរី និងភូមិសំបុក ភូមិក្បាលជួរ ភូមិកាកុត ឃុំសំបុក។ ចំពោះយុទ្ធសាស្ត្រនៅក្នុងការចិញ្ចឹមសត្វពាហនៈរបស់ ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងតំបន់នេះពុំទាន់បានល្អនៅឡើយទេ។

ចំណេះដឹង និងការអប់រំ

១៥០. ដោយសារភាពមមាញឹកនៅក្នុងការងារស្រែចំការ យើងមើលឃើញថាមេគ្រួសារភាគច្រើនទទួលបានការអប់រំជាមូលដ្ឋានតិចតួចបើប្រៀបធៀបទៅនឹងប្រជាជននៅតំបន់ផ្សេង។ ការចុះឈ្មោះចូលរៀនរបស់កុមារដែលដល់អាយុចូលរៀនមានកំណើនឡើងគួរអោយកត់សំគាល់ក្នុងរយៈកាល ៣ ទៅ៤ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។ ដោយសារ ប្រជាពលរដ្ឋកាន់តែយល់ដឹងអំពីសារៈសំខាន់ក្នុងការសិក្សារបស់កុមារ ក៏ដូចជាកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលបានកំពុងយកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំងនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រដែលជំរុញ អោយកុមារបានចូលរៀន ១០០ភាគរយក្នុងកំរិតបឋមសិក្សា។ បើទោះជាយ៉ាងនេះក្តីយើងសង្កេតឃើញថា សាលារៀនថ្នាក់បឋមនៅក្នុងតំបន់នេះមិនទាន់បំពេញតំរូវការនៃកំណើនរបស់កុមារនៅឡើយទេ។ ចំពោះថ្នាក់លើសពីបឋមសិក្សា និងអនុវិទ្យាល័យវិញ អ្នកភូមិត្រូវបញ្ជូនកូនអោយទៅរៀននៅទីរួមស្រុកសំបូរ ឬទីរួមខេត្តក្រចេះ។ អ្នកដែលមានឱកាសអោយកូនទៅរៀននៅទីរួមស្រុក ឬទីរួមខេត្ត មានមិនច្រើននោះទេ ដោយសារពួកគេភាគច្រើនជាប់រវល់នៅក្នុងសកម្មភាពបង្កបង្កើនផលក្នុងគ្រួសារ និងណាមួយចំងាយពីផ្ទះ ទៅសាលាមានចំងាយឆ្ងាយ។ បើគិតពីឃុំក្បាលដំរីទៅស្រុកសំបូរមានចំងាយប្រមាណជា ៣៥គីឡូម៉ែត្រ ឬ ៥៥-៦០គីឡូម៉ែត្រទើបដល់ទីរួមខេត្ត ចំណែកឯ ឃុំសំបុកមានចំងាយប្រមាណជា១២គីឡូម៉ែត្រទេពីទីរួមខេត្ត។

សុខភាព និងអនាម័យ

១៥១. នៅក្នុងរយៈកាលបីឆ្នាំចុងក្រោយនេះ អ្នកភូមិហាក់ដូចបានយល់កាន់តែច្បាស់អំពីសារៈសំខាន់នៅក្នុងការស្វែងរកសេវាសុខភាពដ៏ត្រឹមត្រូវនៅពេលដែលគាត់មានជំងឺដង្កាត់ផ្សេងៗ។ ពីមុនដោយសារស្រុកនេះជាស្រុកព្រៃ ហើយសេវាសុខភាពសាធារណៈពុំទាន់មាននៅឡើយនោះ អ្នកភូមិនិយមជឿជាក់លើថ្នាំខ្មែរ និងទទួលយកការព្យាបាលបែបបូរាណនៅពេលដែលពួកគាត់មានជំងឺដង្កាត់ផ្សេងៗ។ ចំពោះសេវាសុខាភិបាលវិញ ក្នុងឃុំក្បាលដំរី និងឃុំសំបុក ពុំទាន់មានមណ្ឌលសុខភាពនៅឡើយទេ មានត្រឹមតែប៉ុស្តិ៍សុខភាពតែមួយកន្លែងស្ថិតនៅក្នុងភូមិអូរតាណឹង ឃុំក្បាលដំរី។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ បើតាមការសាកសួរគឺមានឆ្មបបណ្តុះបណ្តាលនៅតាមភូមិនីមួយៗ។ ពេលមានមនុស្សឈឺត្រូវបញ្ជូនអ្នកជំងឺទៅព្យាបាលនៅមណ្ឌលសុខភាពឃុំអូរគ្រៀង ឬស្រុកសំបូរ ឬអាចដាក់ឡានយកទៅពេទ្យបង្អែកខេត្តតែម្តង ដែលមានចម្ងាយផ្លូវពីឃុំទៅស្រុកប្រមាណជា ៣៥គីឡូម៉ែត្រ ឬពីឃុំទៅខេត្តប្រមាណជា ៥៥-៦០គីឡូម៉ែត្រ។

មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ និងការដឹកជញ្ជូន

១៥២. ការធ្វើដំណើរ និងដឹកជញ្ជូននៅក្នុងតំបន់គំរោងភាគច្រើន គឺប្រើប្រាស់ផ្លូវជាតិលេខ៧ (ទីរួមខេត្តក្រចេះ-ខេត្តស្ទឹងត្រែង-ខេត្តរតនៈគីរី) និងផ្លូវ(ខេត្តក្រចេះ-ស្រុកសំបូរ) ដែលជាផ្លូវយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងតំបន់នេះ។

Draft

ទោះបីផ្លូវគមនាគមន៍ក្នុងតំបន់នេះ (ផ្លូវលំគ្រួសក្រហមទៅកាន់ភូមិផ្សេងៗ) មានការខូចខាត និងរអិល ដែលបណ្តាលមកពីទឹកភ្លៀងរដូវវស្សាលិច និង ហូរកាត់ដោយកន្លែងៗ។ ដោយហេតុថា ផ្លូវក្នុងតំបន់នេះមានការលំបាកខ្លាំងក្នុងការធ្វើដំណើរប្រជាជនភាគតិច ប្រើប្រាស់គង់ និងម៉ូតូជាមធ្យោបាយធ្វើដំណើរ និងធ្វើដំណើរដោយថ្មើរជើងភាគច្រើនពីភូមិមួយទៅភូមិមួយ ។

លទ្ធភាពក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិ

១៩៣. នៅក្នុងតំបន់នេះក្រៅពីធនធានរ៉ែមាស ព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង និងព្រៃល្បោះហើយនោះ គេពុំឃើញមានធនធានធម្មជាតិ ដែលមានតំលៃដូចជាព្រៃឈើធំៗ និងបឹងទន្លេនោះទេ។ ប៉ុន្តែប្រជាពលរដ្ឋមួយចំនួនបានកំពុងរុករកប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិដែលមានតិចតួចនៅក្នុងតំបន់របស់ខ្លួន ដូចជាពួកគាត់អាចជីករកទំពាំងសំរាប់បរិភោគ និងមួយចំនួនតូចអាចលក់ដើម្បីជាចំនូលបន្ទាប់បន្សំ។ ក្រៅពីនេះប្រជាពលរដ្ឋអាចរកនេសាទត្រីតាមអូរខ្លិកខ្លក់ និងលើផ្ទៃដីលិចទឹកនារដូវវស្សា សំរាប់ជាម្ហូបអាហារបន្ថែមនៅក្នុងគ្រួសារ និងសំរាប់ដោះដូរ ជាអង្ករជាមួយអ្នកជិតខាងតែប៉ុណ្ណោះ។ ទោះជាធនធានរ៉ែមាសត្រូវបានគេដឹងថាមានសំបូរបែបនៅលើទឹកដី នៃតំបន់នេះក៏ដោយ ក៏បច្ចុប្បន្ននេះគេពុំសូវឃើញមានប្រជាពលរដ្ឋប្រកបរបរជីករករ៉ែមាស ដូចពីសម័យទសវត្ស ទី៨០-៩០ ទៀតឡើយ។

ទិន្នផលកសិកម្ម

១៩៤. ប្រជាជនក្នុងឃុំសំបុក និងឃុំក្បាលដំរីទាំងមូល ប្រភពចំណូលសំខាន់របស់ពួកគាត់គឺអាស្រ័យលើមុខរបរធ្វើស្រែចំការ (ទិន្នផលស្រូវទទួលបាន ១-២,៥តោនក្នុងមួយហិកតា) ចំពោះឃុំក្បាលដំរីស្រូវ០១គីឡូក្រាម អាចលក់បានតំលៃពី ៧០០-១០០០រៀល។ ចំណែកឯ ឃុំសំបុកស្រូវ០១គីឡូក្រាម អាចលក់បានតំលៃពី ៨០០-១១០០រៀល និងចិញ្ចឹមសត្វជាលក្ខណៈគ្រួសារមានដូចជា គោ ក្របី ជ្រូក មាន់ ទាជាដើម។ ការចិញ្ចឹមគោ-ក្របីរបស់ពួកគាត់ មិនត្រឹមតែទុកសំរាប់ប្រើប្រាស់ជាមធ្យោបាយអូសទាញក្នុងវិស័យកសិកម្មប៉ុណ្ណោះទេ ព្រមទាំងអាចលក់ដូរសំរាប់ដោះស្រាយ វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចក្នុងគ្រួសារថែមទៀតផង។ ដោយឡែក ជ្រូករស់០១គីឡូក្រាម អាចលក់បានតំលៃ ៥.០០០រៀល ឬតំលៃ ៦.៥០០រៀលក្នុងមួយគីឡូក្រាម ឯមាន់ និងទា អាចលក់បានតំលៃ ១៣.០០០-១៥.០០០រៀលក្នុងមួយគីឡូក្រាម។ ចំពោះគ្រួសារមួយចំនួនដែលអាស្រ័យតែលើមុខរបរធ្វើស្រែ ពុំមានស្បៀងអាហារហូបគ្រប់គ្រាន់ទេ មានឆ្នាំខ្លះគ្រួសារទាំងនោះខ្វះខាតស្បៀងរហូតដល់ទៅ ៣-៤ខែឯណោះ។

Draft

ឃ- ធនធានសង្គម និងវប្បធម៌

១៥៥. ក្រុមការងារជាដំបូងបានធ្វើការសិក្សានៅឃុំក្បាលដំរីមានភូមិចំនួន ០៥ មានប្រជាជនសរុបចំនួន ១០៨៦ គ្រួសារ ស្មើនឹង ៥០០៨នាក់ ក្នុងនោះប្រជាជនចំនួន ២៥៦៦ នាក់ ជានារីភេទ។ ចំណែកឯ ឃុំសំបុក មានភូមិចំនួន ០៥ មានប្រជាជនសរុបចំនួន ១៥៩០គ្រួសារ ស្មើនឹង ៧៣២៨នាក់ ក្នុងនោះប្រជាជនចំនួន ៣៦០៩ នាក់ ជានារីភេទ។

តារាង៥-៥: ស្ថិតិប្រជាពលរដ្ឋឆ្នាំ ២០១០ ឃុំក្បាលដំរី ស្រុកសំបូរ

ល.រ	ឈ្មោះភូមិ	ចំនួនគ្រួសារ	ចំនួនប្រជាពលរដ្ឋសរុប(នាក់)	ចំនួនស្រីសរុប (នាក់)
១	ស្រែស្បូវ	២៣០	១១៤៦	៦៣៣
២	អូរតាណឹង	១៤២	៦៤៨	៣២៣
៣	អូរចង្អប	១៥៧	៧៧៦	៣៧៩
៤	ស្រែត្រែង	៣៦៧	១៦៧៨	៨២៧
៥	អូរពោធិ៍	១៨៨	៧៦០	៤០៤
សរុបរួម		**១០៨៦**	**៥០០៨**	**២៥៦៦**

* **<u>បញ្ជាក់</u>:** តាមការចុះសិក្សាបង្ហាញថា ទីតាំងដីសម្បទានដែលក្រុមហ៊ុន **XING YUAN KANNG YEAK Co., Ltd.** ស្នើសុំស្រាវជ្រាវរុករករ៉ែមាស មានជាប់ពាក់ព័ន្ធតែមួយភូមិទេគឺ ភូមិត្រូន (ជាភូមិឧបសម្ព័ន្ធភូមិអូរពោធិ៍) ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ធ្វើអាជីវកម្មរុករករ៉ែមាសតែម្តង។

តារាង៥-៦: ស្ថិតិប្រជាពលរដ្ឋឆ្នាំ ២០០៩ ឃុំសំបុក ស្រុកចិត្របុរី

ល.រ	ឈ្មោះភូមិ	ចំនួនគ្រួសារ	ចំនួនប្រជាពលរដ្ឋសរុប(នាក់)	ចំនួនស្រីសរុប(នាក់)
១	សំបុក	៧០២	៣១៧១	១៥៩០
២	ក្បាលជួរ	៣៩៣	១៨០៩	៨៦៩

៣	កាកុត	២១១	១០៦៦	៥៤៣
៤	ស្រែតាហែន	១២១	៥៣៩	២១៩
៥	បឹងរុន	១៦៣	៧៤៣	៣៨៨
សរុបរួម		**១៥៥០**	**៧៣២៨**	**៣៦០៩**

* **<u>បញ្ជាក់</u>:** តាមការចុះសិក្សាបង្ហាញថា ទីតាំងដីសម្បទានដែលក្រុមហ៊ុន **XING YUAN KANNG YEAK Co., Ltd.** ស្នើសុំស្រាវជ្រាវរុករករ៉ែមាស ពុំមានជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងភូមិទាំង០៥ខាងលើទេ។

១៥៦. លំនាំនៃការតាំងទីលំនៅរបស់ប្រជាជនមានលក្ខណៈជាជនបទៈ (១) ពួកគាត់រស់នៅអមតាមសងខាងផ្លូវលំក្រាលគ្រួសក្រហម និងអមតាមសងខាងផ្លូវជាតិលេខ៧ក្រាលកៅស៊ូ (២) ការតាំងលំនៅដ្ឋានជាលក្ខណៈ ប្រមូលផ្តុំនៅតាមភូមិក្នុងព្រៃ (ភាគច្រើនជាជនជាតិភ្នង) ដោយត្រូវធ្វើដំណើរដោយរម៉ូតូ ឬកង់តាមផ្លូវទេះ តូចចង្អៀត រអិល ជាប់ផុងដោយអន្លើៗពិបាកធ្វើដំណើរ និងត្រូវឆ្លងកាត់ព្រៃល្បោះដោយកន្លែង។ ក្នុងឃុំក្បាលដំរីនៃតំបន់គំរោងនេះមានវត្តមានជនជាតិភ្នងប្រមាណជា៦០-៦៥ភាគរយ ក្រៅពីនេះសុទ្ធតែជនជាតិខ្មែរ។ ចំណែកឯ ឃុំសំបុកមានវត្តមានជនជាតិភ្នងប្រមាណជា ២០ភាគរយ ក្រៅពីនេះសុទ្ធតែជនជាតិខ្មែរ។

១៥៧. តាមការសិក្សារបស់ក្រុមការងារលើប្រភពព័ត៌មានដែលទទួលបានពីមូលដ្ឋានបង្ហាញថា នៅក្នុងទីតាំងតំបន់គំរោងនេះ ពុំមានសំណាក ឬសំណង់ប្រាសាទប្រវត្តិសាស្ត្រទេ។